IN-NAWFRAĠJU

Ta' Br. Henry F.S.C.

B'tifkira ta' l-Ewwel Anniversarju tal-Festi Ċentinarji ta' San Pawl.

Pawlu bil-wieqfa, ħarstu fuq l-għedewwa,
Bi kliem meqjus iwieġeb kollu ħeġġa :
"Jien miniex ħati, le! Jien għidt is-sewwa".
U kliemu ħarbat dawk il-Lhud bħal vleġġa.
"La ksirt il-Liġi, la kasbart it-Tempju;
Ta' sedqa w ta' ħelsien, jien nibqa' xempju".

Il-ħakem Festus minn dal-kliem imsaħħar,
Talab lil Pawlu jitla' l-Belt biex jerġa'
Quddiem is-Sanhedrin jistqarr għall-aħħar
Għemilu w Dinu mindu l-ewweel ħarġa.
Hawn Pawlu mnebbaħ wieġeb ta' qalbieni :
"Jien quddiem Ċesri mmur marbut 'ma hieni!"

Fuq mirkeb żgħir, ġo qala sbejħa, wiesgħa,
Kien jinsab Pawlu, b'xi ħabsin imsejkna;
Infetħu l-qlugħ u telgħu dlonk l-għassiesa;
Qalgħu 'l barra, tbegħ'du mill-belt ċkejkna.
"Għal Ruma!" qal ir-rajjes b'leħen qawwi,
U l-mirkeb żiġġ ħafif flimkien mal-gawwi.

X'ħin fuq il-mewġ lubien bdiet tgħib id-dija,
U l-ħemda żdiedet; waqgħet reżħa kbira;
Pawlu qagħ'd jaħseb... Darba filgħaxija,
Qallu l-Mulej : "Mur xandar it-Taħbira,
Fil-Belt il-Kbira mur, Jien dejjem miegħek;
Int il-ġnus kollha għodd b'qaddejja tiegħek".

U wara d-dalma sebaħ jum ta' sħana,
Il-mirkeb baqa' miexi qrib ix-xtajta;
Ix-xemx tiżreġ qatigħ; in-nies għarqana;
Meta fil-beraħ fis instemgħet għajta :
"Sidun! Sidun!" iċ-ċorma ġriet biex tara
Il-mirkeb dieħel dritt fis-skiet, bla ħsara.

Xterdet l-aħbar fost nies twajbin u Nsara,
Pawlu r-Rasul ġie fostna biex jarana,
Laqgħa ta' sliem. Kulħadd ferħan bil-bxara,
Inġabru jisimgħuh; x'uħud beżgħana.
Ilkoll bi swied il-qalb jarawh jitbiegħed...
"Nerġgħu niltaqgħu, ħbieb!", qal Pawlu u tniehed.

Inżul ix-xemx. Il-mirkeb jaqta' ġmielu;
'Ma minnufih jinqala' riħ imwiegħer;
Fis dawru l-qlugħ; fil-ħin fuq naħa mielu,
Għajnejhom fuq il-bdot u ħadd ma jmiegħer;
Għall-kenn ta' Ċipru waslu bi tbatija,
Kif heda r-riħ, komplew ibaħħru l-bqija.

Waslu bil-qajla u mingħajr xkiel ġo Myra,
Ir-rajjes amar lil kulħadd jithejja
Biex jinżel l-art; imbagħ'd il-ġemgħa l-kbira
Fuq mirkeb ieħor telgħet mal-mexxejja.
U f'qalb ir-rajjes żdiedet dlonk il-ħniena
Lejn Pawlu l-priġunier u lejn il-ħżiena.

Bir-riħ jonfoħ fil-qlugħ, imil mal-mewġa,
Ħareġ il-mirkeb minn ġol-kenn għall-beraħ;
Fuq baħar wiesa', kbir, maħkum mill-fewġa,
Fid-dija, fost l-għajat... u kulħadd feraħ.
U baħħru sewwa, b'tama sħiħa f'qalbhom,
Li jaslu lkoll fil-port bis-sliem, kien talbhom.

Wara ftit jiem qam riħ ħażin inewwaħ;
Kiber il-mewq u qajla mxew ħosbiena,
Jitbandlu sħiħ fuq baħar żorr, imġewwaħ,
Qrib Knida għaddew b'xi tama, iżd'għajjiena;
'Ma l-qawwa ta' l-irjieħ malajr kaxkrithom
'Il bogħod mill-kenn fejn xtaqu li wasslithom.

Il-majjistral żied jonfoħ mingħajr heda,
Kulħadd imidd idejh : tajbin u ħżiena.
Il-bdot u r-rajjes ftiehmu li taħt Kreta
Isibu kenn mir-riħ, daqsxejn tal-ħniena.
Pawlu bi kliemu jqawwi qlub il-ġemgħa,
Iwissi, igħin u jitlob sħiħ lis-Sema.

Kif qorbu sew lejn nofs in-nhar tal-Gżira,
Lemħu 'l Salmun, għaddew bil-ferħ quddiemha,
Baħħru max-xatt sakemm ġiet it-taħbira :
"L-aħwa deħlin għall-kenn! deħlin bis-sliema!
U ħdejn Lisajja waqfu lkoll ferrieħa;
Fis niżlu l-art u qagħdu hemm mistrieħa.

Aktar ma jgħaddi ż-żmien, ir-riħ u l-baħar
Bdew fis jiħraxu... s-safar naqas sewwa;
Ftit jissograw. Min jasal sħiħ jiftaħar,
Min aktar għaqli jagħżel jibqa' ġewwa.
Il-ġemgħa bdiet titħasseb, bdiet titkellem;
Hawn Pawlu għolla leħnu sod u sellem :

"Sħabi, jidhirli li aħjar għalina
Ma nitbegħdux minn hawn waqt din is-siegħa.
Il-baħar qed jiqliel, dan iwissina
Li jekk insiefru nidħlu f'xi taqtigħa".
'Ma r-rajjes ma qabilx; ma riedx li jwaħħru,
Amar malajr lill-bdot sabiex ibaħħru.

Hekk malli tqanqal riħ ħafif u tajjeb,
Dlonk tellgħu l-ankri; telqu għalenija;
Kien ftit tal-bard; is-sema kien imgħajjeb,
'Ma riedu jinżlu f'art aktar kennija.
U bilġri baqgħu sejra, b'tama kbira,
Biex jilħqu Phoenix : kenn ħanin tal-gżira.

Fil-ħin idur ir-riħ, jiħrax il-baħar;
Iqum grigal qalil; xi nies titwaħħax;
Il-mirkeb jogħla, jgħods... ħadd ma jiftaħar;
Min jitlob lill-allat, min kliemu jfaħħax.
Tħabtu qatigħ u għamlu ftit tal-ħila,
'Ma r-riefnu ġarrħom mal-mewġiet qalila.

Mill-bogħod, taħt sema griż, ix-xita nieżla,
Jilmħu lil Kawda; xtaqu jidħlu fiha;
Baħrin u nies u rajjes saru bieżla
Biex forsi jrażżnu l-qilla tat-taqtigħa.
Bl-akbar taħbit mal-mirkeb dawru l-ħbula,
U d-dgħajsa tellgħu; kienu nies magħżula.

Is-sħab ma jaqta' qatt, ir-riħ, ix-xita,
Il-ħalel jgħaddu jiġru kollha ragħwa,
In-nies imbażża'... tonqos minn tamitha,
Sew f'dik is-siegħa l-bdot b'theddid, b'xi dagħwa,
Amar li jniżżlu l-qala' l-wiesa' tagħhom
U jerħu l-ankra tkaxkar fl-ilma magħhom.

Iżda t-tiġrib żied jikber ma' kull ħalla,
Sikwit xi mewġa tgħatti l-mirkeb b'sabta,
Tgħargħar kull m'hemm; 'ma Pawlu jafda f'Alla.
Il-bdot ħosbien; ir-rajjes ġiegħel f'ħabta
Iwaddbu l-baħar qmuħ u xkiel bla ħniena,
Ibattlu l-ilma u jkunu ftit qalbiena.

Imkarkra 'l hawn u 'l hinn fuq baħar wiesa',
Imhedda mill-irjieħ, miċ-ċirċ, mid-dalma,
Il-ġemgħa kienet issa qatgħet jiesha;
Tistenna l-mewt. Hawn Pawlu qam bil-kalma,
Għajnejn kulħadd dlonk daru lejh għajjiena
Jittalbu kelma biss, kelma ta' ħniena.

Fost it-tkarwit tar-ragħ'd, b'leħen ta' ħila,
Pawlu l-qalbien bil-ħeġġa mar igħidilhom:
"Li smajtu minni, kieku dit-taħbila
Ma konna qatt inġarrbu, ħbieb", qalilhom:
"La tibżgħu xejn. L-anġlu dal-lejl ġie jgħarraf,
Li l-ebda wieħed minna ma jiġġarraf."

"Mel'għamlu l-qalb! Isimgħu dit-taħbira:
Trejqu kif tistgħu f'dawn il-jiem mudlama,
Dalwaqt inkunu mixħutin fuq Gżira.
Jien nitma fil-Mulej u Fih nittama!"
Kif temm dal-kliem, il-ġemgħa għalenija
Reġgħet għal ħidma iebsa bi qlubija.

Qorob il-lejl. Il-mirkeb dejjem sejjer...
Sikwit iberraq, 'ma l-baħrin imħeġġa
Baqgħu jissieltu... reġgħu battlu x-xkejjer;
U issa ntebħu li ma' l-ewwel feġġa,
Ikunu qrib xi art kif Pawlu ħabbar;
Ikunu ħielsa lkoll. Kulħadd issabbar.

Ħawnhekk il-bdot ġagħ'lhom iniżżlu f'daqqa,
Erba' ankri kbar; filwaqt li ftit ħosbieni
Waqaf jissemma': mewġ, riħ, xita tfaqqa'...
U l-baħrin ftiehmu biex jaħarbu kmieni.
Pawlu wissiehom biex jibqgħu fejn huma,
Għaliex isalvaw żgur u jaslu Ruma.

Ir-rajjes amar: "Aqtgħu dawk il-ħbula,
U waddbu d-dgħajsa l-baħar; uru ħila".
U Pawlu żied: "Ja ħbieb, mill-bliet, mir-rħula,
Kulu u ssaħħu; qrib is-siegħa tqila".
U fuq il-ħobż u l-ġemgħa radd il-barka,
Trejjaq kulħadd, dan kien għalihom tarka.

Il-għada kmieni nstemgħet għajta kbira:
"Oh, l-art! Oh, l-art!" 'Il b'għod 'il b'għod raw bajja,
X'uħud ukoll lemħu bħal ramla żgħira;
Fehmu li jibqgħu dieħla dritt ġol-plajja.
U refgħu l-ankri; tellgħu fis il-qala',
Ħallew it-tmun u b'tama liema bħalha

Għal ġewwa ġrew biex jilħqu l-art ħanina;
'Ma f'daqqa l-mirkeb weħel. O kefrija!
Minn fuq kulħadd għaddiet siegħa ħażina;
Il-għases riedu wkoll ixerrdu d-dmija.
'Ma r-rajjes rażżan minnufih il-ġemgħa,
Filwaqt li Pawlu talab b'ħerqa s-Sema.

Il-mirkeb triegħed... qliel il-mewġ qerriedi;
Itqaċċtu l-qlugħ, il-poppa bdiet titkisser...
Kien wasal dak il-ħin minn Pawlu mniedi,
Ħin ta' taqtigħ il-qalb li ħadd ma jfisser.
Bla telf ta' żmien ir-rajjes ġabar niesu,
Heġġiġhom sħiħ biex ħadd ma jaqta' jiesu.

Imbagħ'd fost dawk il-ħalel kiefra nxteħtu,
Min kien jaf igħum, quddiem; l-oħrajn beżgħana
Qabdu ma' xi għewied... lil riżqhom seħtu;
U bdew jitqabdu mal-mewġiet felħana.
Wara ħafna taħbit, Pawlu u l-għawwiema,
Fuq dik ix-xtajta waslu lkoll bis-sliema.

Ferħu tassew. Il-ġemgħa ġiet bi ħġarha
Madwar Pawlu l-qalbien, rasul waħdieni;
U iżżewh ħajr. Imbagħad staqsew bi ħrara:
"Min jaf fejn aħna? X'jismu l-kenn hekk hieni?"
"Malta!" qal wieħed. "Malta!" dwiet il-ħalla...
"Malta", stqarr Pawlu, "l-art imbierka mn'Alla".

Mill-qrib inġabret il-Maltin biex tara
Il-ġemgħa fuq ix-xatt bil-bard mirżuħa;
Hennet għalihom. U kollha ħrara
Qabbdet in-nar. Il-ġemgħat sfat mirbuħa.
Issaħħnu, ferħu, tkellmu fuq il-ġrajja,
Fuq fdal il-mirkeb ħarsu 'l hinn fil-bajja.

Il-bard jiżdied... In-nar beda jintefa,
Hawn Pawlu qabad gozz għollieq u hieni
F'dik il-ħuġġieġa qiegħda tnemnem tefa',
U minnufih in-nar ħeġġeġ ħosbieni.
Bħal leħħa telgħet lifgħa b'semm mimlija,
M'id Pawlu qabdet. "Tiegħu żgur il-ħtija!"

Qalu l-Maltin u dlonk stennewh jistabat...
'Ma Pawlu baqa' wieqaf, ħaj, qalbieni.
Qalu : "Dan alla żgur u f'artna ħabat".
Stagħġbu, qimuh, talbuh id-Dawl waħdieni.
Fil-qrib, fil-b'għod, fis xterdet it-Taħbira...
U f'Malta dan il-Jum jibqa' Tifkira.

FOTOGRAFI FIR-REĊENSJONIJIET

Min jibgħat xi reċensjoni għal "IL-MALTI" u fiha jkun jixtieq li tidher il-fotografija ta' l-Awtur li għalih issir ir-reċensjoni huwa mitlub li jibgħat lill-Editur ta' "IL-MALTI" (jew lill-Assistent tiegħu) flimkien mar-reċensjoni, *cliché* tal-fotografija li ma jkunx ikbar minn pulzier u 7 linji b'pulzier u 2 linji.